

Prof. Ing. Alexander Fehér, PhD.
Katedra environmentálneho manažmentu FEŠRR
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

OPONENTSKÝ POSUDOK NA VYMENÚVACIE KONANIE

Doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD.

ZA PROFESORA V ODBORE OCHRANA A VYUŽÍVANIE KRAJINY

Na základe rozhodnutia Vedeckej rady Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre o menovaní oponentov pre inauguračné konanie doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD. vo vednom odbore Ochrana a využívanie krajiny, predkladám v zmysle predložených dokladov, ale aj na základe osobných poznatkov z profesionálnych kontaktov s menovanou, k uvedenému konaniu tento oponentský posudok.

Písomná práca k inauguračnému konaniu má rozsah 213 strán, čo vytvára dostatočnú platformu na oboznámenie sa s odbornou osobnosťou inaugurantky. Poznamenávam, že posúdenie podkladov bolo náročné, nakoľko rozsah aktivít presahuje bežný rámec materiálov na začatie inauguračného konania a posudzovateľ nemal jednoduché oboznámiť sa s úctyhodným rozsahom činnosti a selektne usporiadať náplň aktivít doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD. Hodnotenie vydokladovaných činností v tejto kvalite však zároveň bolo aj osviežujúce. Podklady na začatie inauguračného konania zahŕňajú všetky významné výstupy inaugurantky: kópie dokladov o vysokoškolskom vzdelaní a habilitácie, doklady o pedagogickej praxi, stanoviská, prehľad o pedagogickej a výskumnej činnosti. Hlavným ťažiskom môjho hodnotenia však nie je len predložený podkladový materiál, ale poznávanie jej činnosti z reálnej osobnej spolupráce a praxe.

Odborná profilácia

Problematika ochrany a využívania krajiny je neustále aktuálna a napriek veľkým pokrokom, stále nie je dostatočne vyriešená. Na prvý pohľad to môže byť nevinná oblasť ekológie a príbuzných a menej príbuzných prírodovedných a socioekonomických,

geografických a iných odborov, ale zároveň vyvoláva aj množstvo zacyklovaných neistôt, od ktorých je len veľmi ťažké sa odraziť. Zvláštnu oblasť tvoria tlaky hospodárstva na krajinu, čo neuniklo pozornosti uchádzačky. Popri štruktúre a funkcií krajiny nie menšiu úlohu rieši, ako udržateľné a integrované plánovanie a využitie krajiny a služieb jej ekosystémov, čo je viac ako ťažké, pretože vyžaduje merať exaktne ťažko merateľné a dynamicky sa meniace priestorové parametre. Sem sa hodí výrok autora Roberta Solowa (1991, 2019), a síce, že „udržateľnosť je principiálne vágnym konceptom a bolo by nesprávne o ňom uvažovať ako o presnom alebo len o tom, že by mohol byť spresnený. Je svojou podstatou neexaktný. Nie je ničím, čo môže byť odmerané kávovými lyžičkami. Nie je ničím, o čom môžete byť numericky presný.“ Napriek tomu je celá činnosť uchádzačky o exaktnom chápaní krajiny a rozvoja (geosystém!), modelovaní a dokonca kvantifikovaní a inak to ani nemohlo byť, keďže veda a rozvoj túžia po merateľných parametroch. Mnohé veličiny v bádani inaugurantky nadobúdajú nové kontúry a rozvíja kritické myslenie, ktoré je žiaduce aj pri výchove študentov. Nemazná sa s tabuizovanými veličinami a prekresľuje mapy. Bravúrne pracuje vo viacrozmerom priestore s veľkým množstvom vstupov a výstupov, pričom agregácia takýchto údajov je veľmi obtiažna. Na záver potvrdzujem, že zameranie výskumu doc. RNDr. Z. Izakovičovej, PhD. organicky zapadá do fókusu študijného odboru inaugurie Ochrana a využívanie krajiny.

Vedeckovýskumná činnosť

Z bohatého životopisu inaugurantky vyplýva, že už od začiatku profilácie jej odborného rastu sa zaoberala s komplexom geografia – ekológia – krajina, resp. s prienikom týchto oblastí. Nie je teda náhodou, že svoju kariéru spojila s Ústavom krajinnej ekológie SAV (a jeho predchodcom) už od začiatku svojho profesijného pôsobenia. Jej odborný profil je ozaj široký, ale nečudo, keďže krajina je mnohorozmerný priestor vyžadujúci interdisciplinárny až transdisciplinárny výskum, ktorý často ponúka aj vytúžený synergický efekt. Uchádzačka má schopnosť integrácie poznatkov, zosieťovať a vymozaikovať celok z častí (resp. vrstiev), čím významne prispela k lepšiemu poznaniu hodnotenia a plánovania krajiny, ÚSESu či ekosystémových služieb. Jej hlavnou doménou je výskum udržateľného rozvoja, regionálneho rozvoja, ochrany biodiverzity, krajinnoekologického plánovania, EIA, revitalizácie územia a tiež aktuálne nosná téma súčasného spoločného jazyka ekológov, ekonómov a postupne už aj politikov: ekosystémové služby. Zároveň konštatujem, že meno inaugurantky sa spája najmä s rozvojom metodiky krajinného plánovania (porovn. LANDEP). Spracovala aj realizačné štúdie hodnotenia krajiny a krajinného plánovania a iné

podklady pre environmentálnu a rozvojovú prax v regiónoch Slovenska. Riešila niekoľko desiatok projektov, z ktorých 8 bolo financovaných z prostriedkov rámcových programov a Horizontu 2020. Dokonca pracovala aj vo výboroch NATO a EÚ. Za svoje aktivity bola ocenená viac ako tridsaťkrát. Bola a je členkou vedeckých organizácií, rôznych spoločností, aj na úrovni Úradu vlády SR, parlamentu a niekoľkých ministerstiev. Intenzívne pracovala a pracuje v domácich a zahraničných redakčných radách časopisov. Bola autorkou úctyhodných 16 monografií, vrátane spoluautorských výstupov v renomovaných vydavateľstvách, ako je Springer. Predložený zoznam publikačnej činnosti uvádza široký výber prác, vrátane vysokého podielu recentných výstupov s vysokým impakt faktorom. Je často citovanou a teda hodnovernou autorkou týchto vedeckých prác a vydokladovala niekoľko sto prednášok na domácich a zahraničných konferenciách. Svoje manažérske schopnosti dokázala v množstve projektov, je riaditeľkou úspešného a jedinečného Ústavu krajinskej ekológie SAV a predsedníčkou Hlavného výboru Slovenskej ekologickej spoločnosti pri SAV, kde mám možnosť osobne s ňou spolupracovať. Na záver uvádzam, že je mienkotvornou osobnosťou krajinnookologického bádania nie len na Slovensku, ale aj vo svete. Má vynikajúce charakterové vlastnosti a je tímovou hráčkou.

Pedagogická spôsobilosť

Environmentálnu výchovu a ekologické vzdelávanie nerozvíja len v teoretickej rovine, ale aj v praxi, čo je žiaducim, ale aj náročným doplnkom jej profilu. Svoje skúsenosti odovzdávala a odovzdáva priamo ako pedagóg na troch univerzitách (UK Bratislava, UKF Nitra, STU Bratislava), ale má vydokladovanú spoluprácu s množstvom ďalších univerzít doma aj v zahraničí. Pre študentov napísala množstvo učebníc a učebných textov. Pracuje v dvoch odborových komisiách (krajinnárstvo, ochrana a využívanie krajiny) a je odbornou garantkou PhD. štúdiá SAV v odb. poľnohospodárstvo a krajinnárstvo. Vychovala 7 doktorandov, ďalší sú v príprave.

Predložené podklady sú dôkazom toho, že sa zmocnila problematiky na národnej a medzinárodnej úrovni a preukázala schopnosť byť zastrešujúcou osobnosťou výskumu, hodnotenia a plánovania krajiny doma a v zahraničí, má vytvorenú svoju vlastnú školu. Kritéria pre vymenúvacie konanie za profesora na FPV UKF v Nitre spĺňa vysoko nadštandardne, v niektorých bodoch ich niekoľko desaťnásobne prevyšuje, preto nepochybujem o jej pripravenosti pracovať ako profesor so všetkými právami a povinnosťami.

Podľa zákonov a akademických tradícií titul „profesor“ v odbore inauguračného konania udelí vysoká škola uchádzačovi, ktorý vedecky a pedagogicky pôsobí v príslušnom odbore inauguračného konania, svojimi vedeckými prácami vytvoril v príslušnom odbore inauguračného konania ucelené vedecké dielo a je v príslušnom odbore inauguračného konania uznávanou vedeckou osobnosťou. Doc. RNDr. Zita Izakovičová, PhD. je integrovanou a integrujúcou osobnosťou vo vybranom odbore s čitateľným profilom vedca a pedagóga so silným interdisciplinárnym väzbovým aparátom na iné odbory. Považujem ju za medzinárodne uznávanú vedeckú a pedagogickú autoritu, dôkazom čoho je aj jej projektová a publikačná činnosť. Pedagogicko-didaktický prístup doc. RNDr. Z. Izakovičovej, PhD. je systémový, sústreďuje sa na zmyslupnosť práce a nenechala sa uniesť bežnými deformáciami a anomáliami scienciometriou preťažených účelových vedeckých a pedagogických labyrintov.

Záverečné hodnotenie

Predložené podklady k inauguračnému konaniu sú dôkazom vysokej profilácie inauguranky a má čo ponúknuť pre vedu a pre prax. Preukázala spôsobilosť pedagogicky a vedecky pracovať a má potenciál prispieť k lepšiemu poznaniu svojej širokej problematiky výskumu. Z vecnej stránky nemám k jej činnosti žiadne výhrady, hodnotím ju, ako zvládnutú na vysokej úrovni. Konštatujem, že doc. RNDr. Zita Izakovičová, PhD. spĺňa požadované kritériá a

odporúčam

Vedeckej rade Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre vymenovanie

doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD.

za profesora v odbore Ochrana a využívanie krajiny.

V Nitre, 13.4.2021

prof. Ing. Alexander Fehér, PhD.